

CSS

Prvi dio

PREGLED

- Uvodne riječi
- Uvod
- Uključivanje stilova
 - Uvod
 - Eksterno
 - Interno
 - Inline
- Selektori
 - Uvod
 - Primjer 1
 - Osnovni tipovi
 - Level 1-4
 - Testiranje
- Specifičnost, uvod
- Selektori, nastavak
 - Relacioni i kombinatori

UVODNE RIJEČI

HTML Obnavljanje

Par riječi o domaćim zadacima

Par riječi o testu

UVOD

- CSS (Cascade Style Sheet) služi za stilizovanje web stranica
 - Rekli smo da HTML elemente možemo posmatrati kao elemente kuće
 - Šta mislite onda šta bi bio CSS za kuću?
 - Ako je HTML dio Content Layera, šta mislite za CSS?
- CSS, kao i HTML, nije programski jezik
 - Sadrži listu pravila koje pretraživač razumije i koristi ih za stilizovanje stranice
 - Primjer pravila bi bio: Neka svi paragrafi (p) na stranici dobiju plavu boju
- CSS govori pretraživaču kako HTML content treba biti prikazan

UKLJUČIVANJE STILOVA, UVOD

- Koriste se tri načina dodavanja stilova na stranicu
 - Eksterno dodavanje (External style sheet)
 - Interno dodavanje (Internal style sheet)
 - Inline style
- U praksi, najviše se koristi eksterno dodavanje, mada se povremeno koriste i preostala dva načina dodavanja CSSa
- Redosled prioriteta je vrlo bitan (C slovo u CSSu se bas odnosi na to, Cascade)
- Najveći prioritet ima inline style, onda eksterno i interno dodavanje, pa browser default stil
- Detaljnije ćemo govoriti o Cascade u nastavku

UKLJUČIVANJE STILOVA, EKSTERNO

- Stilovi, tj. CSS kod, nalazi se u odvojenom, eksternom, fajlu
- Ovakav način dodavanja stilova se najviše koristi u praksi

```
<head>
```

```
  <link rel="stylesheet" type="text/css" href="path/mystyle.css">
```

```
</head>
```

UKLJUČIVANJE STILOVA, INTERNO

- Stilovi se nalaze u istom fajlu kao i HTML, u style elementu koji se nalazi u head dijelu HTMLa
- Najčešće se koristi prilikom nekog jednostavnog testiranja, a onda se sav CSS kod iz style elementa premješta u neki dobro imenovani CSS fajl

```
<head>
<style>

  body {
    background-color: blue;
  }

</style>
</head>
```

UKLJUČIVANJE STILOVA, INLINE

- Stilovi se kače na sami element za koji želimo da postavimo stil
- Međutim, mnogo bolji način od korišćenja inline je korišćenje selektora u eksternom CSS fajlu, a o selektorima ćemo naknadno

```
<h1 style="color:blue;">This is a heading</h1>
```

- Voditi računa kako koristite ovaj način dodavanja stilova

UKLJUČIVANJE STILOVA, ZAŠTO JE NAJBOLJE EKSTERNO

- Ponovno korišćenje (npr. cache)
- Lakše održavanje
- Promjene su trenutne (instantne)
- Pogledati [ZenGarden](#)

SELEKTORI, UVOD

- Služe za selekciju HTML elemenata
- Postoji više načina za selekciju HTML elemenata
- Lista selektora

```
selectorA {  
  property1: value1;  
  property2: value2;  
}
```

```
selectorB {  
  property1: value3;  
  property2: value4;  
}
```

```
selector:pseudo-class::pseudo-element {  
  -vendor-property: value;  
}
```

```
selector[attribute],  
selector > relation {  
  property: -vendor-value;  
  -vendor-property: -vendor-value;  
  -vendor-property: weirdsyntax;  
}
```

SELEKTORI, PRIMJER 1

Primjer 1

SELEKTORI, OSNOVNI TIPOVI

- Tri osnovna tipa selektora
 - Klas selektori (.class {})
 - Id selektori (#id {})
 - Tag selektori (npr. li {})

HTML

```
<ul>
```

```
  <li id="myID" class="myClass">item 1</li>
```

```
  <li class="myClass">item 2</li>
```

```
  <li>item 3</li>
```

```
</ul>
```

CSS

```
ul { font-weight: bold; }
```

```
li { color: yellow; }
```

```
.myClass { color: red; }
```

```
#myID { color: blue; }
```

SELEKTORI, LEVEL 1

- Postoji više nivoa selektora
- Mi ćemo pomenuti razne tipove, ali svakako ne sve
- Ova lista se redovno proširuje ažiranjem CSSa

Type selector

E

Descendant selector

E F

Class selector

.class

ID selector

#elID

Link pseudo-class

:link

User action pseudo-class

:active

SELEKTORI, LEVEL 2

Universal selector	*	Child combinator	E > F
Lang pseudo-class	:lang(en)	Attribute Selectors	[attribute]
User action pseudo-class	:hover		[attribute='value']
	:focus		[attribute~='value']
Structural pseudo-class	:first-child		[attribute ='en']
		Adjacent sibling combinator	E + F

SELEKTORI, LEVEL 3

Attribute selectors

[attribute^='val']

[attribute\$='lue']

[attribute*='alu']

Target pseudo-class

:target

Negation pseudo-class

:not(s)

General sibling combinator

E ~ F

Enabled and Disabled pseudo-class

:enabled

:disabled

Selected-option

:checked

Structural pseudo-classes

:root

:empty

:last-child

:only-child

:first-of-type

:last-of-type

:only-of-type

:nth-child(n)

:nth-last-child(n)

:nth-of-type(n)

:nth-last-of-type(n)

SELEKTORI, LEVEL 4

Case-insensitive attribute selector	[attribute='value' i]	Indeterminate-value	:indeterminate
Blank pseudo-class	:blank	Validity pseudo-classes	:valid :invalid
Structural pseudo-class	:nth-match()	Relational pseudo-class	:has()
Dir pseudo-class	:dir(ltr)	Scope pseudo-class	:scope
Drop pseudo-class*	:drop	Range pseudo-classes	:in-range :out-of-range
Hyperlink pseudo-class	:any-link	Grid pseudo-classes	:column(selector) :nth-column(n) :nth-last-column(n)
Lang pseudo-class	:lang(*-en)	Time pseudo-class	:current
Local link pseudo-class	:local-link	Default option pseudo-class	:default
Matches-any pseudo-class	:matches(s1, s2)	Column combinator*	E F
Mutability* pseudo-class	:read-only :read-write	Descendant combinator	E >> F
Negation pseudo-class	:not(s1, s2)		
Optionality pseudo-class	:required :optional		
Placeholder pseudo-class	:placeholder-shown		

TESTIRAJMO

[Link](#)

SPECIFIČNOST

- Koliko je specifičan određeni element
- Postoje tačno određena pravila na osnovu kojih može da se izračuna specifičnost elementa
 - Za id: 1 - 0 - 0
 - Za class: 0 - 1 - 0 (isto za atribut selektore i pseudo klase)
 - Za element selektore: 0 - 0 - 1
 - * ili globalni selektori: 0 - 0 - 0
 - Kombinatori kao što su >, + , ~ ne nose nikakvu specifičnost
 - Bitan je i način uključivanja CSSa (Cascade)
 - Mnogo detaljnije ćemo pričati o ovome naknadno

SELEKTORI, RELACIONI I KOMBINATORI

- Pomenuti ranije
 - +, >, ~ su neki od kombinatora

HTML

```
<ol>
  <li class="">item 1</li>
  <li class="">item 2</li>
  <li class="">item 3
    <ul>
      <li class="">item a</li>
      <li class="">item b</li>
      <li class="">item c</li>
    </ul>
  </li>
  <li class="item">hasaclass</li>
  <li class="active">item 5</li>
  <li class="">item 6</li>
  <li class="">item 7</li>
</ol>
```

CSS

```
ul li, ol li {color:red; background-color: grey}
```

```
ol > li {color: blue; background-color: yellow}
```

```
li.item + li {color: green; background-color: red }
```

```
li.item ~ li {color: white; background: black}
```

Pitanja